

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

18 september 2018

WETSVOORSTEL

**betreffende de vrijwillige
zwangerschapsafbreking**

AMENDEMENTEN

op de in eerste lezing aangenomen tekst

Zie:

Doc 54 3216/ (2017/2018):

- 001: Wetsvoorstel van de heer Clarinval en de dames Van Cauter, Van Peel en Van Hoof.
- 002: Amendementen.
- 003: Verslag van de eerste lezing.
- 004: Artikelen aangenomen in eerste lezing.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

18 septembre 2018

PROPOSITION DE LOI

**relative à l'interruption volontaire
de grossesse**

AMENDEMENTS

au texte adopté en première lecture

Voir:

Doc 54 3216/ (2017/2018):

- 001: Proposition de loi de M. Clarinvalet Mmes Van Cauter, Van Peel et Van Hoof.
- 002: Amendements.
- 003: Rapport de la première lecture.
- 004: Articles adoptés en première lecture.

Nr. 38 VAN DE HEER **CLARINVAL c.s.**

Opschrift

Het opschrift aanvullen met de volgende woorden:

“, tot opheffing van de artikelen 350 en 351 van het Strafwetboek, tot wijziging van de artikelen 352 en 383 van hetzelfde Wetboek en tot wijziging van diverse wetsbepalingen.”

VERANTWOORDING

Dit amendement geeft gevolg aan punt 3 van de wetgevingstechnische nota in verband met de in eerste lezing aangenomen artikelen. Met het oog op de volledigheid van het opschrift wordt tevens verwezen naar de andere wetswijzigingen, waartoe de amendementen 4 en volgende strekken.

N° 38 DE M. **CLARINVAL ET CONSORTS**

Intitulé

Compléter l'intitulé par les mots suivants:

“, abrogeant les articles 350 et 351 du Code pénal et modifiant les articles 352 et 383 du même Code et modifiant diverses dispositions législatives.”

JUSTIFICATION

Cet amendement concrétise le point 3 de la note de légistique relative aux articles adoptés en première lecture. Afin que le titre soit complet, il est également fait référence aux autres modifications législatives apportées par les amendements 4 et suivants.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOFF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 39 VAN DE HEER CLARINVAL c.s.

Art. 2

In artikel 2 de volgende wijzigingen aanbrengen:

a) in 1°, a), worden de woorden “punt 3°” vervangen door de woorden “de punten 3° en 4°”;

b) het eerste lid van punt 3° aanvullen met wat volgt:

“Indien de laatste dag van die verlenging evenwel op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag valt, kan de zwangerschapsafbreking op de eerstvolgende werkdag worden verricht.”

VERANTWOORDING

Dit amendement geeft gevolg aan de punten 5 en 6 van de wetgevingstechnische nota in verband met de in eerste lezing aangenomen artikelen.

Punt 5:

Een vrijwillige zwangerschapsafbreking moet plaatsvinden vóór het einde van de twaalfde week na de bevruchting.

Het wetsvoorstel voorziet in twee uitzonderingen:

— het geval waarin artikel 2, 3°, van het wetsvoorstel voorziet, namelijk dat waarbij de bedenktijd minder dan zes dagen vóór het einde van de termijn van twaalf weken na de bevruchting ingaat en waarbij die termijn wordt verlengd *pro rata* het aantal niet verstreken dagen van de termijn van zes dagen (hier valt de zwangerschapsafbreking niet onder het geval bedoeld in artikel 2, 4°, van het wetsvoorstel).

— het geval waarin artikel 2, 4°, van het wetsvoorstel voorziet, namelijk dat waarbij de zwangerschap een ernstig gevaar inhoudt voor de gezondheid van de vrouw of indien vaststaat dat het kind dat geboren zal worden, zal lijden aan een uiterst zware kwaal die als ongeneeslijk wordt erkend op het ogenblik van de diagnose. In dat geval mag de zwangerschapsafbreking plaatsvinden op elk ogenblik van de zwangerschap na de termijn van twaalf weken.

N° 39 DE M. CLARINVAL ET CONSORTS

Art. 2

À l'article 2, apporter les modifications suivantes:

a) au 1°, a), remplacer les mots “du 3°” par les mots “des 3° et 4°”.

b) compléter l'alinéa premier du 3° comme suit:

“Toutefois lorsque le dernier jour de cette prolongation est un samedi, un dimanche ou un jour férié légal, l'interruption de grossesse peut être pratiquée le plus prochain jour ouvrable.”

JUSTIFICATION

Cet amendement concrétise les points 5 et 6 de la note de légistique relative aux articles adoptés en première lecture.

Point 5:

Une interruption volontaire de grossesse doit intervenir avant la fin de la douzième semaine de la conception.

Deux exceptions distinctes sont prévues par la proposition de loi:

— d'une part, l'hypothèse prévue à l'article 2, 3° de la proposition de loi c'est à dire lorsque le délai de réflexion prend cours moins de 6 jours avant la fin du délai de 12 semaines de conception et que ce délai est prolongé d'autant de jours non écoulés du délai de 6 jours (et que l'interruption de grossesse ne relève pas de l'hypothèse visée à l'article 2,4° de la proposition de loi).

— d'autre part, l'hypothèse prévue à l'article 2, 4° à savoir lorsque la grossesse met en péril grave la santé de la femme ou lorsque l'enfant à naître sera atteint d'une affection d'une particulière gravité et reconnue comme incurable au moment du diagnostic. Dans cette hypothèse, l'interruption de grossesse peut avoir lieu à tout moment de la grossesse au-delà des 12 semaines.

Punt 6:

Dit amendement strekt ertoe gevolg te geven aan het door de juridische dienst aangestipte geval waarbij de laatste dag van de verlenging *pro rata* het aantal niet verstreken dagen van de bedenktijd op een zaterdag, een zondag of een feestdag valt, met andere woorden op een dag waarop de verzorgingsinstelling die de ingreep zal uitvoeren normaal gezien gesloten is.

In dat geval heeft de instelling de mogelijkheid de ingreep de eerstvolgende werkdag uit te voeren.

Point 6:

Cet amendement répond à l'hypothèse émise par le service juridique à savoir la possibilité que le dernier jour de la prolongation au prorata du nombre de jours non écoulés du délai de réflexion de 6 jours tombe un samedi, dimanche ou jour férié, à savoir un jour habituel d'inactivité de l'établissement de soins qui va pratiquer l'intervention.

Dans cette hypothèse, l'établissement a la possibilité de pratiquer l'intervention le prochain jour ouvrable.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 40 VAN DE HEER CLARINVAL c.s.

Art. 3

Artikel 3, vijfde lid, vervangen als volgt:

“De bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de in deze wet bedoelde misdrijven.”

VERANTWOORDING

Dit amendement geeft gevolg aan punt 9 van de wetgevingstechnische nota in verband met de in eerste lezing aangenomen artikelen.

N° 40 DE M. CLARINVAL ET CONSORTS

Art. 3

Remplacer l'article 3, alinéa 5 par ce qui suit:

“Les dispositions du livre Ier, y compris celles du chapitre VII et l'article 85, du Code pénal sont d'application aux infractions visées par la présente loi.”

JUSTIFICATION

Cet amendement concrétise le point 9 de la note de législation relative aux articles adoptés en première lecture.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOFF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 41 VAN DE HEER **CLARINVAL c.s.**

HOOFDSTUK 5 (NIEUW)

Een hoofdstuk 5 invoegen, luidende:

“Hoofdstuk 5. Wijziging van de wet van 13 augustus 1990 houdende oprichting van een commissie voor de evaluatie van de wet van 3 april 1990 betreffende de zwangerschapsafbreking, tot wijziging van de artikelen 348, 350, 351 en 352 van het Strafwetboek en tot opheffing van artikel 353 van hetzelfde Wetboek”.

N° 41 DE M. **CLARINVAL ET CONSORTS**

CHAPITRE 5 (NOUVEAU)

Insérer un chapitre 5 intitulé:

“Chapitre 5. Modification de la loi du 13 août 1990 visant à créer une commission d’évaluation de la loi du 3 avril 1990 relative à l’interruption de grossesse, modifiant les articles 348, 350, 351 et 352 du Code pénal et abrogeant l’article 353 du même Code”.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOFF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 42 VAN DE HEER CLARINVAL c.s.

Art. 7 (nieuw)

In het nieuwe hoofdstuk 5 een artikel 7 invoegen, luidende:

“Art.7. In artikel 2 van de wet van 13 augustus 1990 houdende oprichting van een commissie voor de evaluatie van de wet van 3 april 1990 betreffende de zwangerschapsafbreking, tot wijziging van de artikelen 348, 350, 351 en 352 van het Strafwetboek en tot opheffing van artikel 353 van hetzelfde Wetboek, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het eerste lid, 1), worden de woorden “in artikel 350, tweede lid, 1°, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “in artikel 2, 1°, van de wet van ... betreffende de vrijwillige zwangerschapsafbreking, tot opheffing van de artikelen 350 en 351 van het Strafwetboek, tot wijziging van de artikelen 352 en 383 van hetzelfde Wetboek en tot wijziging van diverse wetsbepalingen.”;

b) in het eerste lid, 5):

1° wordt de eerste zin opgeheven.

2° worden in de tweede zin de woorden “artikel 350, tweede lid, 1°, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “artikel 2, 4°, van de wet van ... betreffende de vrijwillige zwangerschapsafbreking, tot opheffing van de artikelen 350 en 351 van het Strafwetboek, tot wijziging van de artikelen 352 en 383 van hetzelfde Wetboek en tot wijziging van diverse wetsbepalingen.””

N° 42 DE M. CLARINVAL ET CONSORTS

Art. 7 (nouveau)

Dans le nouveau chapitre 5, insérer un nouvel article 7 rédigé comme suit:

“Art.7. Dans l’article 2 de la loi du 13 août 1990 visant à créer une commission d’évaluation de la loi du 3 avril 1990 relative à l’interruption de grossesse, modifiant les articles 348, 350, 351 et 352 du Code pénal et abrogeant l’article 353 du même Code, les modifications suivantes sont apportées:

a) à l’alinéa 1er, 1), les mots “article 350, deuxième alinéa, 1°, du Code pénal” sont remplacés par les mots “article 2, 1°, de la loi durelative à l’interruption volontaire de grossesse, abrogeant les articles 350 et 351 du Code pénal et modifiant les articles 352 et 383 du même Code et modifiant diverses dispositions législatives.”;

b) à l’alinéa 1er, 5):

1° la première phrase est abrogée.

2° dans la deuxième phrase, les mots “article 350, deuxième alinéa, 4° du Code pénal” sont remplacés par les mots “article 2, 4° de la loi durelative à l’interruption volontaire de grossesse, abrogeant les articles 350 et 351 du Code pénal et modifiant les articles 352 et 383 du même Code et modifiant diverses dispositions législatives.””

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOFF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 43 VAN DE HEER CLARINVAL c.s.

Art. 8 (nieuw)

In het nieuwe hoofdstuk 5 een artikel 8 invoegen, luidende:

“Art.8. In artikel 3 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het eerste lid worden de woorden “in artikel 350, tweede lid, 1°, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “in artikel 2, 1°, van de wet van ... betreffende de vrijwillige zwangerschapsafbreking, tot opheffing van de artikelen 350 en 351 van het Strafwetboek, tot wijziging van de artikelen 352 en 383 van hetzelfde Wetboek en tot wijziging van diverse wetsbepalingen”;

b) in het tweede lid, tweede gedachtestreepje, worden de woorden “artikel 350, tweede lid van het Strafwetboek, met in voorkomend geval, de vermelding van de in artikel 350, tweede lid, 4°, van het Strafwetboek bedoelde gevallen” vervangen door de woorden “artikel 2 van de wet van ... betreffende de vrijwillige zwangerschapsafbreking, tot opheffing van de artikelen 350 en 351 van het Strafwetboek, tot wijziging van de artikelen 352 en 383 van hetzelfde Wetboek en tot wijziging van diverse wetsbepalingen, en, in voorkomend geval, de gevallen bedoeld in artikel 2, 4°, van dezelfde wet.”.

VERANTWOORDING

Dit amendement geeft gevolg aan punt 1 van de wetgevingstechnische nota in verband met de in eerste lezing aangenomen artikelen.

Bij deze worden de verwijzingen naar artikel 350 van het Strafwetboek die zijn opgenomen in de wet houdende oprichting van de commissie voor de evaluatie van de wet

N° 43 DE M. CLARINVAL ET CONSORTS

Art. 8 (nouveau)

Dans le nouveau chapitre 5, insérer un nouvel article 8 rédigé comme suit:

“Art.8. Dans l’article 3 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans l’alinéa 1er, les mots “article 350, deuxième alinéa, 1°, du Code pénal” sont remplacés par les mots “article 2, 1°, de la loi durelative à l’interruption volontaire de grossesse, abrogeant les articles 350 et 351 du Code pénal et modifiant les articles 352 et 383 du même Code et modifiant diverses dispositions législatives.”.

b) dans l’alinéa 2, deuxième tiret, les mots “article 350, deuxième alinéa, du Code pénal, ainsi que, le cas échéant, les cas visés à l’article 350, deuxième alinéa, 4°, du Code pénal” sont remplacés par les mots “article 2 de la loi durelative à l’interruption volontaire de grossesse, abrogeant les articles 350 et 351 du Code pénal et modifiant les articles 352 et 383 du même Code et modifiant diverses dispositions législatives ainsi que, le cas échéant, les cas visés à l’article 2, 4° de la même loi.”.

JUSTIFICATION

Cet amendement concrétise le point 1 de la note de légistique relative aux articles adoptés en première lecture.

Dans la loi visant à créer la commission d’évaluation de la loi relative à l’interruption de grossesse, d’une part, les références à l’article 350 du Code pénal sont remplacées par

betreffende de zwangerschapsafbreking vervangen door de in het wetsvoorstel vervatte specifieke verwijzingen. Bovendien wordt de verwijzing naar de noodtoestand weggelaten.

les références *ad hoc* de la proposition de loi et, d'autre part, la référence à l'état de détresse est supprimée.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 44 VAN DE HEER **CLARINVAL c.s.**

HOOFDSTUK 6 (*NIEUW*)

Een hoofdstuk 6 invoegen, luidende:

“Hoofdstuk 6. Wijziging van het Burgerlijk Wetboek”.

N° 44 DE M. **CLARINVAL ET CONSORTS**

CHAPITRE 6 (*NOUVEAU*)

Insérer un nouveau chapitre 6, intitulé:

“Chapitre 6. Modification du Code civil”.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOFF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 45 VAN DE HEER **CLARINVAL c.s.**

Art. 9 (*nieuw*)

In het nieuwe hoofdstuk 6 een artikel 9 invoegen, luidende:

“Art. 9. In artikel 497/2, 19°, van het Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013, worden de woorden “in artikel 350 van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “in artikel 2 van de wet van ... betreffende de vrijwillige zwangerschapsafbreking, tot opheffing van de artikelen 350 en 351 van het Strafwetboek, tot wijziging van de artikelen 352 en 383 van hetzelfde Wetboek en tot wijziging van diverse wetsbepalingen.””

VERANTWOORDING

Dit amendement geeft gevolg aan punt 2 van de wetgevingstechnische nota in verband met de in eerste lezing aangenomen artikelen.

N° 45 DE M. **CLARINVAL ET CONSORTS**

Art. 9 (*nouveau*)

Dans le chapitre 6, insérer un nouvel article 9 rédigé comme suit:

“Art. 9. Dans l’article 497/2, 19° du Code civil, inséré par la loi du 17 mars 2013, les mots “article 350 du Code pénal” sont remplacés par les mots “article 2 de la loi du relative à l’interruption volontaire de grossesse, abrogeant les articles 350 et 351 du Code pénal et modifiant les articles 352 et 383 du même Code et modifiant diverses dispositions législatives.””

JUSTIFICATION

Cet amendement concrétise le point 2 de la note de légistique relative aux articles adoptés en première lecture.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOFF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 46 VAN DE HEER **CLARINVAL c.s.**

HOOFDSTUK 7 (*NIEUW*)

Een hoofdstuk 7 invoegen, luidende:

“Hoofdstuk 7. Wijziging van de wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel”.

N° 46 DE M. **CLARINVAL ET CONSORTS**

CHAPITRE 7 (*NOUVEAU*)

Insérer un nouveau chapitre 7 intitulé:

“Chapitre 7. Modification de la loi du 19 décembre 2003 relative au mandat d’arrêt européen”.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 47 VAN DE HEER CLARINVAL c.s.

Art. 10 (nieuw)

In het nieuwe hoofdstuk 7 een artikel 10 invoegen, luidende:

“Art. 10. In artikel 5, § 4, van de wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel worden de woorden “in artikel 350, tweede lid, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “in artikel 2 van de wet van ... betreffende de vrijwillige zwangerschapsafbreking, tot opheffing van de artikelen 350 en 351 van het Strafwetboek, tot wijziging van de artikelen 352 en 383 van hetzelfde Wetboek en tot wijziging van diverse wetsbepalingen.””

VERANTWOORDING

Dit amendement geeft gevolg aan punt 2 van de wetgevingstechnische nota in verband met de in eerste lezing aangenomen artikelen.

N° 47 DE M. CLARINVAL ET CONSORTS

Art. 10 (nouveau)

Dans le chapitre 7, insérer un nouvel article 10 rédigé comme suit:

“Art.10. Dans l’article 5, § 4 de la loi du 19 décembre 2003 relative au mandat d’arrêt européen, les mots “article 350, alinéa 2, du Code pénal” sont remplacés par les mots “article 2 de la loi du relative à l’interruption volontaire de grossesse, abrogeant les articles 350 et 351 du Code pénal et modifiant les articles 352 et 383 du même Code et modifiant diverses dispositions législatives.””

JUSTIFICATION

Cet amendement concrétise le point 2 de la note de législative relative aux articles adoptés en première lecture.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOFF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 48 VAN DE HEER **CLARINVAL c.s.**

HOOFDSTUK 8 (NIEUW)

Een hoofdstuk 8 invoegen, luidende:

“Hoofdstuk 8. Wijziging van de wet van 5 augustus 2006 inzake de toepassing van het beginsel van de wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie”.

N° 48 DE M. **CLARINVAL ET CONSORTS**

CHAPITRE 8 (NOUVEAU)

Insérer un nouveau chapitre 8 intitulé:

“Chapitre 8. Modification de la loi 5 août 2006 relative à l’application du principe de reconnaissance mutuelle des décisions judiciaires en matière pénale entre les États membres de l’Union européenne”.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 49 VAN DE HEER CLARINVAL c.s.

Art. 11 (nieuw)

In het nieuwe hoofdstuk 8 een artikel 11 invoegen, luidende:

“Art. 11. In artikel 6, § 4, van de wet van 5 augustus 2006 inzake de toepassing van het beginsel van de wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie worden de woorden “in artikel 350, tweede lid, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “in artikel 2 van de wet van ... betreffende de vrijwillige zwangerschapsafbreking, tot opheffing van de artikelen 350 en 351 van het Strafwetboek, tot wijziging van de artikelen 352 en 383 van hetzelfde Wetboek en tot wijziging van diverse wetsbepalingen.””

VERANTWOORDING

Dit amendement geeft gevolg aan punt 2 van de wetgevingstechnische nota in verband met de in eerste lezing aangenomen artikelen.

N° 49 DE M. CLARINVAL ET CONSORTS

Art. 11 (nouveau)

Dans le nouveau chapitre 8, insérer un nouvel article 11, rédigé comme suit:

“Art. 11. Dans l’article 6, § 4 de la loi du 5 août 2006 relative à l’application du principe de reconnaissance mutuelle des décisions judiciaires en matière pénale entre les États membres de l’Union européenne, les mots “article 350, alinéa 2, du Code pénal” sont remplacés par les mots “article 2 de la loi du ... relative à l’interruption volontaire de grossesse, abrogeant les articles 350 et 351 du Code pénal et modifiant les articles 352 et 383 du même Code et modifiant diverses dispositions législatives.””

JUSTIFICATION

Cet amendement concrétise le point 2 de la note de légistique relative aux articles adoptés en première lecture.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOFF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 50 VAN DE HEER **CLARINVAL c.s.**

HOOFDSTUK 9 (NIEUW)

Een hoofdstuk 9 invoegen, luidende:

“Hoofdstuk 9. Wijziging van de wet van 15 mei 2012 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op de vrijheidsbenemende straffen of maatregelen uitgesproken in een lidstaat van de Europese Unie”.

N° 50 DE M. **CLARINVAL ET CONSORTS**

CHAPITRE 9 (NOUVEAU)

Insérer un nouveau chapitre 9 intitulé:

“Chapitre 9. Modification de la loi du 15 mai 2012 relative à l’application du principe de reconnaissance mutuelle aux peines ou mesures privatives de liberté prononcées dans un État membre de l’Union européenne”.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 51 VAN DE HEER CLARINVAL c.s.

Art. 12 (*nieuw*)

In het nieuwe hoofdstuk 9 een artikel 12 invoegen, luidende:

“Art. 12. In artikel 11, § 4, van de wet van 15 mei 2012 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op de vrijheidsbenemende straffen of maatregelen uitgesproken in een lidstaat van de Europese Unie, worden de woorden “in artikel 350, tweede lid, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “in artikel 2 van de wet van ... betreffende de vrijwillige zwangerschapsafbreking, tot opheffing van de artikelen 350 en 351 van het Strafwetboek, tot wijziging van de artikelen 352 en 383 van hetzelfde Wetboek en tot wijziging van diverse wetsbepalingen.””

VERANTWOORDING

Dit amendement geeft gevolg aan punt 2 van de wetgevingstechnische nota in verband met de in eerste lezing aangenomen artikelen.

N° 51 DE M. CLARINVAL ET CONSORTS

Art. 12 (*nouveau*)

Dans le nouveau chapitre 9, insérer un nouvel article 12 rédigé comme suit:

“Art. 12. Dans l’article 11, § 4 de la loi du 15 mai 2012 relative à l’application du principe de reconnaissance mutuelle aux peines ou mesures privatives de liberté prononcées dans un État membre de l’Union européenne, les mots “article 350, alinéa 2, du Code pénal” sont remplacés par les mots “article 2 de la loi du ... relative à l’interruption volontaire de grossesse, abrogeant les articles 350 et 351 du Code pénal et modifiant les articles 352 et 383 du même Code et modifiant diverses dispositions législatives.””

JUSTIFICATION

Cet amendement concrétise le point 2 de la note de légistique relative aux articles adoptés en première lecture.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 52 VAN DE HEER **CLARINVAL c.s.**

HOOFDSTUK 10 (*NIEUW*)

Een hoofdstuk 10 invoegen, luidende:

“Hoofdstuk 10. Wijziging van de wet van 21 mei 2013 inzake de toepassing van het beginsel van de wederzijdse erkenning op vonnissen en probatiebeslissingen met het oog op het toezicht op de probatievoorwaarden en de alternatieve straffen uitgesproken in een lidstaat van de Europese Unie”.

N° 52 DE M. **CLARINVAL ET CONSORTS**

CHAPITRE 10 (*NOUVEAU*)

Insérer un nouveau chapitre 10 intitulé:

“Chapitre 10. Modification de la loi du 21 mai 2013 relative à l’application du principe de reconnaissance mutuelle aux jugements et décisions de probation aux fins de la surveillance des mesures de probation et des peines de substitution prononcées dans un État membre de l’Union européenne”.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 53 VAN DE HEER CLARINVAL c.s.

Art. 13 (nieuw)

In het nieuwe hoofdstuk 10 een artikel 13 invoegen, luidende:

“Art. 13. In artikel 11, § 4, van de wet van 21 mei 2013 inzake de toepassing van het beginsel van de wederzijdse erkenning op vonnissen en probatiebeslissingen met het oog op het toezicht op de probatievoorwaarden en de alternatieve straffen uitgesproken in een lidstaat van de Europese Unie, worden de woorden “in artikel 350, tweede lid, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “in artikel 2 van de wet van ... betreffende de vrijwillige zwangerschapsafbreking, tot opheffing van de artikelen 350 en 351 van het Strafwetboek, tot wijziging van de artikelen 352 en 383 van hetzelfde Wetboek en tot wijziging van diverse wetsbepalingen.””

VERANTWOORDING

Dit amendement geeft gevolg aan punt 2 van de wetgevingstechnische nota in verband met de in eerste lezing aangenomen artikelen.

N° 53 DE M. CLARINVAL ET CONSORTS

Art. 12 (nouveau)

Dans le nouveau chapitre 10, insérer un nouvel article 13 rédigé comme suit:

“Art. 13. Dans l’article 11, § 4 de la loi du 21 mai 2013 relative à l’application du principe de reconnaissance mutuelle aux jugements et décisions de probation aux fins de la surveillance des mesures de probation et des peines de substitution prononcées dans un État membre de l’Union européenne, les mots “article 350, alinéa 2, du Code pénal” sont remplacés par les mots “article 2 de la loi du relative à l’interruption volontaire de grossesse, abrogeant les articles 350 et 351 du Code pénal et modifiant les articles 352 et 383 du même Code et modifiant diverses dispositions législatives.””

JUSTIFICATION

Cet amendement concrétise le point 2 de la note de légistique relative aux articles adoptés en première lecture.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOFF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 54 VAN DE HEER **CLARINVAL c.s.**

HOOFDSTUK 11 (*NIEUW*)

Een hoofdstuk 11 invoegen, luidende:

“Hoofdstuk 11. Wijziging van de wet van 23 maart 2017 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op beslissingen inzake toezichtmaatregelen uitgesproken als alternatief voor voorlopige hechtenis”.

N° 54 DE M. **CLARINVAL ET CONSORTS**

CHAPITRE 11 (*NOUVEAU*)

Insérer un nouveau chapitre 11 intitulé:

“Chapitre 11. Modification de la loi du 23 mars 2017 relative à l’application du principe de reconnaissance mutuelle aux décisions relatives à des mesures de contrôles prononcées à titre d’alternative à la détention préventive”.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOFF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 55 VAN DE HEER CLARINVAL c.s.

Art. 14 (nieuw)

In het nieuwe hoofdstuk 11 een artikel 14 invoegen, luidende:

“Art. 14. In artikel 11, § 4, van de wet van 23 maart 2017 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op beslissingen inzake toezichtmaatregelen uitgesproken als alternatief voor voorlopige hechtenis worden de woorden “in artikel 350, tweede lid, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “in artikel 2 van de wet van ... betreffende de vrijwillige zwangerschapsafbreking, tot opheffing van de artikelen 350 en 351 van het Strafwetboek, tot wijziging van de artikelen 352 en 383 van hetzelfde Wetboek en tot wijziging van diverse wetsbepalingen.””

VERANTWOORDING

Dit amendement geeft gevolg aan punt 2 van de wetgevingstechnische nota in verband met de in eerste lezing aangenomen artikelen.

N° 55 DE M. CLARINVAL ET CONSORTS

Art. 14 (nouveau)

Dans le nouveau chapitre 11, insérer un nouvel article 14 rédigé comme suit:

“Art. 14. Dans l'article 11, § 4 de la loi du 23 mars 2017 relative à l'application du principe de reconnaissance mutuelle aux décisions relatives à des mesures de contrôles prononcées à titre d'alternative à la détention préventive, les mots “article 350, alinéa 2, du Code pénal” sont remplacés par les mots “article 2 de la loi du relative à l'interruption volontaire de grossesse, abrogeant les articles 350 et 351 du Code pénal et modifiant les articles 352 et 383 du même Code et modifiant diverses dispositions législatives.””

JUSTIFICATION

Cet amendement concrétise le point 2 de la note de législative relative aux articles adoptés en première lecture.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOFF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 56 VAN DE HEER **CLARINVAL c.s.**

HOOFDSTUK 12 (*NIEUW*)

Een hoofdstuk 12 invoegen, luidende:

“Hoofdstuk 12. Wijziging van de wet van 22 mei 2017 betreffende het Europees onderzoeksbevel in strafzaken”.

N° 56 DE M. **CLARINVAL ET CONSORTS**

CHAPITRE 12 (*NOUVEAU*)

Insérer un nouveau chapitre 12 intitulé:

“Chapitre 12. Modification de la loi du 22 mai 2017 relative à la décision d’enquête européenne en matière pénale”.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOFF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 57 VAN DE HEER CLARINVAL c.s.

Art. 15 (nieuw)

In het nieuwe hoofdstuk 12 een artikel 15 invoegen, luidende:

“Art. 15. In artikel 11, § 5, van de wet van 22 mei 2017 betreffende het Europees onderzoeksbevel in strafzaken worden de woorden “in artikel 350, tweede lid, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “in artikel 2 van de wet van ... betreffende de vrijwillige zwangerschapsafbreking, tot opheffing van de artikelen 350 en 351 van het Strafwetboek, tot wijziging van de artikelen 352 en 383 van hetzelfde Wetboek en tot wijziging van diverse wetsbepalingen.””

VERANTWOORDING

Dit amendement geeft gevolg aan punt 2 van de wetgevingstechnische nota in verband met de in eerste lezing aangenomen artikelen.

N° 57 DE M. CLARINVAL ET CONSORTS

Art. 15 (nouveau)

Dans le nouveau chapitre 12, insérer un nouvel article 15 rédigé comme suit:

“Art. 15. Dans l’article 11, § 5, de la loi du 22 mai 2017 relative à la décision d’enquête européenne en matière pénale, les mots “article 350, alinéa 2, du Code pénal” sont remplacés par les mots “article 2 de la loi du ... relative à l’interruption volontaire de grossesse, abrogeant les articles 350 et 351 du Code pénal et modifiant les articles 352 et 383 du même Code et modifiant diverses dispositions législatives.””

JUSTIFICATION

Cet amendement concrétise le point 2 de la note de légistique relative aux articles adoptés en première lecture.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOFF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 58 VAN DE HEER CLARINVAL c.s.

Art. 2

In 4°, de woorden “Na de termijn van twaalf weken kan de zwangerschap onder de voorwaarden bepaald door de bepalingen onder 1°, b), 2° en 3° slechts worden afgebroken, indien” **vervangen door de woorden** “Na de termijn van twaalf weken, desgevallend verlengd overeenkomstig 3°, kan de zwangerschap onder de voorwaarden bepaald onder 1°, b), 2° en 3°, slechts worden afgebroken, indien”.

VERANTWOORDING

Dit amendement sluit aan bij punt 7 van de legistische nota over de in eerste lezing goedgekeurde artikelen en verduidelijkt de in de artikelen 2, 3° en 4° bedoelde gevallen.

Ofwel vindt de abortus plaats voor het einde van de twaalfde week, met de mogelijkheid om de bedenktijd *pro rata* te verlengen indien de eerste consultatie minder dan zes dagen voor het verstrijken van de termijn van twaalf weken plaats vond. In dit geval is het bestaan van een ernstig risico voor de gezondheid van de moeder of van een ernstige aandoening van het ongeboren kind geen noodzakelijke voorwaarde voor het uitvoeren van een abortus.

Als de termijn van twaalf weken, eventueel verlengd met het *pro rata* van de zesdaagse bedenktijd, wordt overschreden kan de abortus daarentegen alleen plaatsvinden als de zwangerschap de gezondheid van de moeder in gevaar brengt of als het kind wordt getroffen door een ernstige aandoening. Dit kan gebeuren op om het even welk moment van de zwangerschap.

N° 58 DE M. CLARINVAL ET CONSORTS

Art. 2

Au 4°, remplacer les mots “Au-delà du délai de douze semaines, sous les conditions prévues aux 1°, b), 2° et 3°, l'interruption de grossesse ne pourra être pratiquée que lorsque” **par les mots** “Au-delà du délai de douze semaines, prolongé le cas échéant conformément au 3°, la grossesse peut, sous les conditions prévues aux 1°, b), 2° et 3°, être interrompue seulement si”.

JUSTIFICATION

Cet amendement fait suite au point 7 de la note de légistique relative aux articles adoptés en première lecture et clarifie les hypothèses visées par l'article 2, 3° et 4°.

Soit l'IVG intervient avant la fin de la douzième semaine avec une possibilité de prolongation du délai de réflexion au prorata si la première consultation a eu lieu moins de six jours avant l'échéance du délai de douze semaines. Dans cette hypothèse, l'existence d'un péril grave pour la santé de la mère ou d'affection grave de l'enfant à naître n'est pas une condition nécessaire pour pratiquer l'IVG.

Si le délai de 12 semaines, prolongé éventuellement du prorata de délai de réflexion de six jours, est dépassé, l'IVG, par contre, ne peut avoir lieu que si la grossesse met en péril la santé de la mère ou que si l'enfant est atteint d'une affection grave et ce à n'importe quel moment de la grossesse.

David CLARINVAL (MR)
Valerie VAN PEEL (N-VA)
Els VAN HOOFF (CD&V)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Nr. 59 VAN MEVROUW LALIEUX c.s.

Art. 2

In het bepaalde onder 1° de woorden “twaalfde week” vervangen door de woorden “achttiende week”.

VERANTWOORDING

De voorgestelde termijn rijmt niet langer met de evolutie van de samenleving wat de vrijwillige zwangerschapsafbreking betreft. De culpabiliserende elementen die nog zijn vervat in de wet van 1990, moeten dan ook terzijde worden geschoven.

Een vrouw die beslist over te gaan tot abortus, doet zulks met kennis met zaken en beschikt vrij over haar lichaam, zonder dat zij nog hoeft te worden gewezen op “oplossingen” zoals adoptie of bijstand.

Aangezien het uitvoeren van een abortus een medische handeling is, moet de betrokkene in kennis worden gesteld van de gebruikelijke informatie over de rechten van de patiënt. Tevens moet de arts zich ervan vergewissen dat de patiënte vastberaden is, zoals dat voor elke medische handeling geldt.

De meeste experts die in de commissie voor de Justitie werden gehoord bij de bespreking van de wetsvoorstellen betreffende de vrijwillige zwangerschapsafbreking, hebben gepleit voor een verlenging van de termijn waarbinnen abortus mag worden gepleegd.

Hoewel de overgrote meerderheid van de vrouwen (79 %) die hun zwangerschap willen afbreken, daarom verzoeken binnen de eerste weken van hun zwangerschap (met name vóór de zevende week), zijn sommige vrouwen zich er niet zo vroeg van bewust dat zij zwanger zijn; nog anderen hebben niet onmiddellijk toegang tot de vereiste informatie en begeleiding om hun ongewenste zwangerschap te beëindigen.

Zo komt het dat 500 tot 1 000 vrouwen die een abortus willen, noodgedwongen naar Nederland of Engeland reizen. Aangezien zulks verre van kosteloos is, is dat geen optie voor alle vrouwen; sommigen krijgen het daardoor zeer moeilijk.

Net als mevrouw Carine Vrancken van LUNA menen de indieners dan ook dat de Belgische beleidsmakers hun kop niet langer in het zand mogen steken en dat de vrouwen die

N° 59 DE MME LALIEUX ET CONSORTS

Art. 2

Au 1°, remplacer les mots “douzième semaines” par les mots “dix-huitième semaine”

JUSTIFICATION

Le délai proposé n’est plus en concordance avec l’évolution de la société au sujet de l’interruption volontaire de grossesse, il convient dès lors d’abandonner les éléments culpabilisants qui étaient encore énumérés dans la loi de 1990.

La femme qui prend la décision d’avorter le fait en connaissance de cause et est libre de disposer de son corps sans qu’il soit nécessaire de lui rappeler que des solutions d’adoption ou d’assistance existent.

L’avortement constituant un acte médical, les informations habituelles relatives aux droits du patients doivent lui être communiquées, il revient également au médecin de s’assurer de la détermination du patient comme dans tout acte médical.

La majorité des experts entendus en commission de la Justice lors de l’analyse des propositions de loi IVG ont plaidé pour un allongement du délai pour pratiquer l’avortement.

Si l’énorme majorité des femmes (79 %), qui souhaitent mettre fin à une grossesse, demandent à ce qu’un avortement soit pratiqué dans les 1eres semaines de la grossesse (avant la 7e semaines), certaines femmes ne sont pas conscientes aussi tôt de leur condition, d’autres encore n’ont pas accès directement aux informations et à la prise en charge nécessaire pour mettre fin à une grossesse indésirée.

Dès lors, entre 500 et 1000 femmes sont contraintes de demander aux Pays-Bas ou à l’Angleterre de les prendre en charge. Ce qui a un coût considérable pour ces dernières et qui n’est dès lors pas accessible à toutes les femmes, mettant certaines d’entre elles dans des situations très difficiles.

Comme le mentionnait Carine Vrancken de LUNA, il faut arrêter avec la politique de l’autruche pratiquée en Belgique et il convient dès lors d’allonger le délai pour permettre aux

een ongewenste zwangerschap willen beëindigen, daartoe over een langere termijn moeten beschikken.

Onder meer de heer Pascal Borry van de KUL heeft ervoor gepleit die termijn te verlengen tot achttien weken, zoals in het Zweedse model. Aldus kan worden voorkomen dat de betrokken patiënten voor een abortus naar een derde land moeten uitwijken.

femmes qui le souhaitent de mettre fin à une grossesse non désirée.

Pascal Borry de la KUL notamment a plaidé pour cet allongement du délai à 18 semaines, comme c'est le cas dans le modèle suédois, afin d'éviter justement ce renvoi de nos patientes vers un pays tiers.

Karine LALIEUX (PS)
Muriel GERKENS (Ecolo-Groen)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)
Véronique CAPRASSE (DéFI)

Nr. 60 VAN MEVROUW LALIEUX c.s.

Art. 2

In het bepaalde onder 1°, b), de woorden “inzonderheid over de rechten, de bijstand en de voordelen, bij wet en decreet gewaarborgd aan de gezinnen, aan de al dan niet gehuwde moeders en hun kinderen, alsook over de mogelijkheden om het kind dat geboren zal worden te laten adopteren; en die, op verzoek van de arts of van de vrouw, haar hulp en raad geeft over de middelen waarop zij een beroep zal kunnen doen voor de oplossing van de psychologische en maatschappelijke problemen welke door haar toestand zijn ontstaan” **weglaten.**

VERANTWOORDING

Die informatie aangaande de steun voor de kinderopvang en de adoptie hoort niet thuis in een wet betreffende de volksgezondheid en getuigt van paternalisme. De vrouwen zijn voldoende ingelicht of zullen zelf inlichtingen inwinnen over de bestaande mogelijkheden dienaangaande.

N° 60 DE MME LALIEUX ET CONSORTS

Art. 2

Au 1°, b), supprimer les mots “, notamment sur les droits, aides et avantages garantis par la loi et les décrets aux familles, aux mères célibataires ou non, et à leurs enfants, ainsi que sur les possibilités offertes par l’adoption de l’enfant à naître et qui, à la demande soit du médecin soit de la femme, accordera à celle-ci une assistance et des conseils sur les moyens auxquels elle pourra avoir recours pour résoudre les problèmes psychologiques et sociaux posés par sa situation.”

JUSTIFICATION

Ces informations relatives aux aides à l’accueil d’enfants et à l’adoption n’ont rien à faire dans une loi relative à la santé publique et relève du paternalisme. Les femmes sont suffisamment informées ou s’informeront, elles-mêmes, des possibilités existantes en ces matières.

Karine LALIEUX (PS)
Muriel GERKENS (Ecolo-Groen)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)
Véronique CAPRASSE (DéFI)

Nr. 61 VAN MEVROUW **LALIEUX c.s.**

Art. 2

In het bepaalde onder 2° het punt b) weglaten.

VERANTWOORDING

Die informatie aangaande de steun voor de kinderopvang en de adoptie hoort niet thuis in een wet betreffende de volksgezondheid en getuigt van paternalisme. De vrouwen zijn voldoende ingelicht of zullen zelf inlichtingen inwinnen over de bestaande mogelijkheden dienaangaande.

N° 61 DE MME **LALIEUX ET CONSORTS**

Art. 2

Au 2°, supprimer le point b).

JUSTIFICATION

Ces informations relatives aux aides à l'accueil d'enfants et à l'adoption n'ont rien à faire dans une loi santé publique et relève du paternalisme. Les femmes sont suffisamment informées ou s'informeront, elles-mêmes, des possibilités existantes en ces matières.

Karine LALIEUX (PS)
Muriel GERKENS (Ecolo-Groen)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)
Véronique CAPRASSE (DéFI)

Nr. 62 VAN MEVROUW LALIEUX c.s.

Art. 2

In het bepaalde onder 3° de woorden “zes dagen” vervangen door de woorden “48 uur”.

VERANTWOORDING

De termijn van zes dagen is niet langer aangepast en moet door een termijn van 48 uur worden vervangen.

Nagenoeg alle sprekers hebben immers aangegeven dat de vrouwen vanaf het positieve resultaat van hun zwangerschapstest hadden nagedacht en dat de overgrote meerderheid van hen zelfs vóór de ontmoeting met de arts een beslissing had genomen. De termijn van zes dagen is derhalve voor velen onder hen een moeilijk te verdragen beproeving.

Slechts enkele vrouwen veranderen tijdens die gedwongen termijn van mening. Sommige vrouwen die aarzelen, vragen dan overigens zelf om wat langer te mogen nadenken; die termijn van 48 uur staat zulks geenszins in de weg.

N° 62 DE MME LALIEUX ET CONSORTS

Art. 2

Au 3°, remplacer les mots “six jours” par les mots “48 heures”.

JUSTIFICATION

Le délai de six jours n’est plus adapté et doit être remplacé par un délai de 48h.

En effet, tous les intervenants, ou presque, ont dit que les femmes avaient réfléchi dès les résultats positifs de leur test de grossesse et que l’énorme majorité d’entre elles avaient pris leur décision avant même de rencontrer le médecin. Le délai de 6 jours est, dès lors, pour nombre d’entre elles une épreuve difficilement supportable.

Seuls quelques femmes changent d’avis pendant ce délai contraint. Certaines femmes qui hésitent, demandent d’ailleurs alors à pouvoir prendre le temps de réfléchir plus longuement, ce que n’empêche nullement ce délai de 48h.

Karine LALIEUX (PS)
Muriel GERKENS (Ecolo-Groen)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)
Véronique CAPRASSE (DéFI)
Monica DE CONINCK (sp.a)

Nr. 63 VAN MEVROUW LALIEUX c.s.

Art. 2

In het bepaalde onder 4° de woorden “twaalf weken” vervangen door de woorden “achttien weken”.

VERANTWOORDING

De voorgestelde termijn rijmt niet langer met de evolutie van de samenleving wat de vrijwillige zwangerschapsafbreking betreft. De culpabiliserende elementen die nog zijn vervat in de wet van 1990, moeten dan ook terzijde worden geschoven.

Een vrouw die beslist over te gaan tot abortus, doet zulks met kennis met zaken en beschikt vrij over haar lichaam, zonder dat zij nog hoeft te worden gewezen op “oplossingen” zoals adoptie of bijstand.

Aangezien het uitvoeren van een abortus een medische handeling is, moet de betrokkene in kennis worden gesteld van de gebruikelijke informatie over de rechten van de patiënt. Tevens moet de arts zich ervan vergewissen dat de patiënte vastberaden is, zoals dat voor elke medische handeling geldt.

De meeste experts die in de commissie voor de Justitie werden gehoord bij de bespreking van de wetsvoorstellen betreffende de vrijwillige zwangerschapsafbreking, hebben gepleit voor een verlenging van de termijn waarbinnen abortus mag worden gepleegd.

Hoewel de overgrote meerderheid van de vrouwen (79 %) die hun zwangerschap willen afbreken, daarom verzoeken binnen de eerste weken van hun zwangerschap (met name vóór de zevende week), zijn sommige vrouwen zich er niet zo vroeg van bewust dat zij zwanger zijn; nog anderen hebben niet onmiddellijk toegang tot de vereiste informatie en begeleiding om hun ongewenste zwangerschap te beëindigen.

Zo komt het dat 500 tot 1 000 vrouwen die een abortus willen, noodgedwongen naar Nederland of Engeland reizen. Aangezien zulks verre van kosteloos is, is dat geen optie voor alle vrouwen; sommigen krijgen het daardoor zeer moeilijk.

Net als mevrouw Carine Vrancken van LUNA menen de indieners dan ook dat de Belgische beleidsmakers hun kop niet langer in het zand mogen steken en dat de vrouwen die een ongewenste zwangerschap willen beëindigen, daartoe over een langere termijn moeten beschikken.

N° 63 DE MME LALIEUX ET CONSORTS

Art. 2

Au 4°, remplacer les mots “douze semaines” par les mots “dix-huit semaines”.

JUSTIFICATION

Le délai proposé n’est plus en concordance avec l’évolution de la société au sujet de l’interruption de grossesse, il convient dès lors d’abandonner les éléments culpabilisants qui étaient encore énumérés dans la loi de 1990.

La femme qui prend la décision d’avorter le fait en connaissance de cause et est libre de disposer de son corps sans qu’il soit nécessaire de lui rappeler que des solutions d’adoption ou d’assistance existent.

L’avortement constituant un acte médical, les informations habituelles relatives aux droits du patients doivent lui être communiquées, il revient également au médecin de s’assurer de la détermination du patient comme dans tout acte médical.

La majorité des experts entendus en commission de la Justice lors de l’analyse des propositions de loi IVG ont plaidé pour un allongement du délai pour pratiquer l’avortement.

Si l’énorme majorité des femmes (79 %), qui souhaitent mettre fin à une grossesse, demandent à ce qu’un avortement soit pratiqué dans les 1eres semaines de la grossesse (avant la 7e semaines). Certaines femmes ne sont pas conscientes aussi tôt de leur condition, d’autres encore n’ont pas accès directement aux informations et à la prise en charge nécessaire pour mettre fin à une grossesse indésirée.

Dès lors, entre 500 et 1000 femmes sont contraintes de demander aux Pays-Bas ou à l’Angleterre de les prendre en charge. Ce qui a un coût considérable pour ces dernières et qui n’est dès lors pas accessible à toutes les femmes, mettant certaines d’entre elles dans des situations très difficiles.

Comme le mentionnait Carine Vrancken de LUNA, il faut arrêter avec la politique de l’autruche pratiquée en Belgique et il convient dès lors d’allonger le délai pour permettre aux femmes qui le souhaitent de mettre fin à une grossesse non désirée.

Onder meer de heer Pascal Borry van de KUL heeft ervoor gepleit die termijn te verlengen tot achttien weken, zoals in het Zweedse model. Aldus kan worden voorkomen dat de betrokken patiënten voor een abortus naar een derde land moeten uitwijken.

Pascal Borry de la KUL notamment a plaidé pour cet allongement du délai à 18 semaines, comme c'est le cas dans le modèle suédois, afin d'éviter justement ce renvoi de nos patientes vers un pays tiers.

Karine LALIEUX (PS)
Muriel GERKENS (Ecolo-Groen)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)
Véronique CAPRASSE (DéFI)

Nr. 64 VAN MEVROUW LALIEUX c.s.

Art. 2

In het bepaalde onder 4° de woorden “of indien vaststaat” vervangen door de woorden “of indien er een groot risico bestaat”.

VERANTWOORDING

Het gaat hier om de medische zwangerschapsafbreking. De zwangerschap kan tot aan het einde ervan worden afgebroken, indien ze een ernstig gevaar inhoudt voor de gezondheid van de vrouw of indien er, volgens de huidige stand van de wetenschappelijke kennis, een groot risico bestaat dat het kind dat geboren zal worden, zal lijden aan een uiterst zware kwaal die als ongeneeslijk wordt erkend op het ogenblik van de diagnose. Een andere reden kan zijn dat de psychosociale situatie van de patiënte een ernstige belemmering vormt om de zwangerschap voort te zetten (bijvoorbeeld na een verkrachting enzovoort).

Zoals tijdens de hoorzittingen werd vermeld, moet sprake zijn van een groot risico op een uiterst ernstige aandoening bij het kind dat zal worden geboren, of van een aandoening die volgens de huidige stand van de wetenschap op het moment van de diagnose als ongeneeslijk wordt beschouwd. Aangezien de wetenschap voortdurend evolueert, is het niet passend om in dit verband het begrip “zekerheid” te hanteren.

N° 64 DE MME LALIEUX ET CONSORTS

Art. 2

Au 4°, remplacer les mots “lorsqu’il est certain” par les mots “lorsqu’il existe un risque élevé”.

JUSTIFICATION

Il s’agit de l’interruption médicale de grossesse. Si la grossesse met en péril grave la santé de la patiente ou lorsqu’il existe un risque élevé, selon l’état actuel de la science, que l’enfant à naître sera atteint d’une affection d’une particulière gravité et reconnue comme incurable au moment du diagnostic ou encore lorsque la situation psycho-sociale de la patiente (grossesse résultant d’un viol, ...) constitue un obstacle sérieux à la poursuite de la grossesse, il peut y être mis fin jusqu’au terme de la grossesse.

Comme mentionné lors des auditions, il convient de parler de “risque élevé” d’affection d’une particulière gravité de l’enfant à naître ou d’affection reconnue comme incurable au moment du diagnostic, selon l’état actuel de la science. En effet, parler de certitude n’est pas adéquat, la science étant en évolution constante.

Karine LALIEUX (PS)
Muriel GERKENS (Ecolo-Groen)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)
Véronique CAPRASSE (DéFI)
Monica DE CONINCK (sp.a)

Nr. 65 VAN MEVROUW **LALIEUX c.s.**

Art. 2

Het 5° wegelaten.

VERANTWOORDING

De wet dient niet te bepalen wat de medische zorg inhoudt.

N° 65 DE MME **LALIEUX ET CONSORTS**

Art. 2

Supprimer le 5°.

JUSTIFICATION

La loi n'a pas à déterminer ce qu'implique la prise en charge médicale de patients.

Karine LALIEUX (PS)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)
Véronique CAPRASSE (DéFI)
Monica DE CONINCK (sp.a)

Nr. 66 VAN MEVROUW **LALIEUX c.s.**

Art. 3

De §§ 1, 3 en 5 wegelaten.

VERANTWOORDING

Doordat de zwangerschapsafbreking als een medische handeling dient te worden beschouwd, zijn alleen de medische wetgeving en de plichtenleer van toepassing. Het is niet opportuun in strafrechtelijke sancties te voorzien.

N° 66 DE MME **LALIEUX ET CONSORTS**

Art. 3

Supprimer les §§ 1er, 3 et 5.

JUSTIFICATION

L'interruption volontaire de grossesse devant être considérée comme un acte médical, les législations médicales et la déontologie seules s'appliquent. Il n'est pas opportun de prévoir de sanctions pénales.

Karine LALIEUX (PS)
Muriel GERKENS (Ecolo-Groen)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)
Véronique CAPRASSE (DéFI)
Monica DE CONINCK (sp.a)

Nr. 67 VAN MEVROUW FONCK

Art. 2

De volgende wijzigingen aanbrengen:

1° in de bepaling onder 1°, a), de woorden “onverminderd punt 3,” weglaten;

2° in de bepaling onder 3°, de zin “Indien de eerste raadpleging plaatsvindt minder dan 6 dagen voor het einde van de termijn bedoeld in 1°, wordt de termijn bedoeld in 1° verlengd prorata het aantal niet verstreken dagen van de termijn van 6 dagen” weglaten.

VERANTWOORDING

Het amendement strekt ertoe de termijn van 12 weken als limiet te behouden voor het uitvoeren van een vrijwillige zwangerschapsafbreking.

Dit amendement is gebaseerd op het feit dat de meeste zwangerschapsafbrekingen plaatsvinden tijdens de eerste weken van de zwangerschap.¹ Het verdient bijgevolg de voorkeur de huidige, niet-verlengbare termijn van 12 weken te handhaven in plaats van die te vervangen door een principetermijn van 12 weken met uitzonderingen; dat zou het voordeel van de duidelijkheid bieden.

Bovendien, hoe later men de zwangerschap afbreekt, hoe moeilijker de ingreep is, met mogelijke gevolgen voor de vrouw. Het is dus aangewezen de huidige, niet-verlengbare termijn van 12 weken te behouden.

¹ Volgens cijfers voor het jaar 2017 die werden bezorgd door Carine Vrancken, coördinatrice van "Luna vzw" over de zwangerschapsafbreking in haar centra, bedroeg de duur van de zwangerschap op het ogenblik waarop de vrijwillige zwangerschapsafbreking plaatsvindt, minder dan of gelijk aan 4 weken in 25 % van de gevallen, 5 weken in 24 % van de gevallen, 6 weken in 21 % van de gevallen, 7 weken in 12 % van de gevallen en 8 weken in 7 % van de gevallen.

N° 67 DE MME FONCK

Art. 2

Apporter les modifications suivantes:

1° au 2° a), supprimer les mots “sans préjudice du point 3°”;

2° au 3°, supprimer la phrase “Si cette première consultation intervient moins de 6 jours avant l'échéance du délai visé au 1, le délai visé au 1° est prolongé au prorata du nombre de jours non écoulés du délai de 6 jours”.

JUSTIFICATION

L'amendement vise à maintenir le délai de 12 semaines comme limite pour la pratique de l'interruption volontaire de grossesse.

Cet amendement est basé sur le fait que la majorité des interruptions de grossesse sont pratiquées durant les premières semaines de la grossesse.¹ Il est dès lors jugé préférable de conserver le délai actuel de 12 semaines non prolongeable plutôt que de prévoir un délai de principe de 12 semaines avec des exceptions, ce qui présente l'avantage de la clarté.

En outre, plus on interrompt la grossesse tardivement plus l'intervention est lourde et risque d'entraîner des séquelles pour la femme. Il est donc préférable de maintenir le délai actuel de 12 semaines non prolongeable.

Catherine FONCK (cdH)

¹ D'après les chiffres communiqués par Carine Vrancken, coordinatrice de "Luna vzw", sur la pratique d'interruption de grossesse au sein de ces centres, en 2017, la durée de grossesse après la conception au moment où l'IVG est pratiquée est inférieure ou égale à 4 semaines dans 25 % des cas, de 5 semaines dans 24 % des cas, de 6 semaines dans 21 % des cas, de 7 semaines dans 12 % des cas et de 8 semaines dans 7 % des cas.

Nr. 68 VAN MEVROUW FONCK

Art. 2

In de bepaling onder 3°, na de woorden “om de zwangerschapsafbreking te bespoedigen.” de volgende zin invoegen:

“De dringende medische reden wordt in het medisch dossier aangegeven.”.

VERANTWOORDING

In de toelichting bij het wetsvoorstel staat het volgende: “Wat de in artikel 2, derde lid bedoelde uitzondering betreft, volstaat het dat de arts in het medisch dossier, waar ook de verklaring van de vrouw moet worden bijgevoegd, de dringende medische reden, uitdrukkelijk aangeeft die de niet-naleving van deze termijn rechtvaardigt.”.

Dit amendement strekt ertoe in het dispositief het principe op te nemen dat de dringende medische reden in het medisch dossier moet worden vermeld.

N° 68 DE MME FONCK

Art. 2

Au 3°, après les mots “d’avancer l’interruption de grossesse.” insérer la phrase suivante:

“La raison médicale urgente est indiquée dans le dossier médical.”.

JUSTIFICATION

Dans les développements de la proposition de loi, il est indiqué que “En ce qui concerne l’exception visée à l’article 2, alinéa 3, il suffit que le médecin indique explicitement dans le dossier médical, qui doit également contenir la déclaration de la femme, la raison médicale urgente qui justifie le non-respect du délai”.

L’amendement vise à prévoir, dans le dispositif, ce principe de l’inscription de la raison médicale urgente dans le dossier médical.

Catherine FONCK (cdH)

Nr. 69 VAN MEVROUW FONCK

Art. 2

In de bepaling onder 4° de woorden “in de huidige stand van de wetenschap” invoegen tussen de woorden “of indien” en de woorden “vaststaat dat het kind dat geboren zal worden, zal lijden aan”.

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe te preciseren dat, met het oog op het uitvoeren van een zwangerschapsafbreking, het “vaststaande” karakter van de kwaal van het kind dat geboren zal worden, uiteraard moet worden beoordeeld op basis van de “huidige stand van de wetenschap”.

N° 69 DE MME FONCK

Art. 2

Au 4°, insérer les mots “selon l’état actuel de la science” entre les mots “lorsqu’il est certain” et les mots “que l’enfant sera atteint d’une affection”.

JUSTIFICATION

L’amendement vise à préciser que le caractère “certain” de l’atteinte de l’enfant à naître par une affection, lors d’une interruption médicale de grossesse, doit bien entendu être évalué sur la base de l’“état actuel de la science”.

Catherine FONCK (cdH)

Nr. 70 VAN MEVROUW FONCK

Art. 3

Paragraaf 3 vervangen door wat volgt:

“De vrouw die opzettelijk een vruchtafdriving laat verrichten buiten de in artikel 2, 1° en 4°, bedoelde voorwaarden, wordt gestraft met een gevangenisstraf van één maand tot één jaar en met een geldboete van vijftig euro tot tweehonderd euro.

De vrouw kan niet worden gestraft wegens de niet-naleving van een in artikel 2, 2° of 3°, vervatte bepaling, wanneer zulks leidt tot de niet-naleving van een in artikel 2, 4°, bedoelde voorwaarde.”

VERANTWOORDING

Dit amendement beoogt de sancties in te delen naargelang zij betrekking hebben op:

— de termijn waarbinnen een zwangerschap mag worden afgebroken en de verplichting dat die zwangerschapsafbreking door een arts wordt uitgevoerd;

— de wijze waarop de zwangerschapsonderbreking moet worden uitgevoerd.

De termijn van twaalf weken na de bevruchting is immers het belangrijkste criterium op grond waarvan een onderscheid wordt gemaakt tussen de twee wettelijk bepaalde regelingen, met name de mogelijkheid om de zwangerschap af te breken vóór afloop van de twaalf weken die volgen op de bevruchting, met inachtneming van bepaalde voorwaarden, en het verbod om de zwangerschap af te breken nadat die termijn van twaalf weken is verstreken, behalve om medische redenen. Bovendien is de verplichting dat de zwangerschapsafbreking door een arts wordt uitgevoerd, van wezenlijk belang.

In verband met de voorwaarden betreffende de termijn van 12 weken en de interventie van een arts voorziet het wetsvoorstel in strafrechtelijke sancties, om ervoor te zorgen dat de vrouw én de arts zich aan die voorwaarden houden. De bij de artikelen 350 en 351 van het Strafwetboek bepaalde sancties bedragen thans 3 maanden tot 1 jaar gevangenisstraf en een geldboete van 100 tot 500 euro voor de arts, en 1 maand tot 1 jaar gevangenisstraf en een geldboete van 50 tot 200 euro voor de vrouw. Wanneer de zwangerschapsafbreking wordt

N° 70 DE MME FONCK

Art. 3

Remplacer l’alinéa 3 par ce qui suit:

“La femme qui, volontairement, aura fait pratiquer un avortement en dehors des conditions prévues à l’article 2, 1°, et à l’article 2, 4°, sera punie d’un emprisonnement d’un mois à un an et d’une amende de cinquante euros à deux cents euros.

La femme ne peut se voir sanctionnée pour le non-respect d’une règle visée à l’article 2, 2°, ou à l’article 2, 3°, qui aboutit au non-respect d’une condition visée à l’article 2, 4°.”

JUSTIFICATION

Il est proposé de distinguer les sanctions selon qu’elles concernent:

— le délai dans lequel une interruption de grossesse peut être pratiquée et l’obligation qu’elle soit pratiquée par un médecin;

— la manière dont elle doit être pratiquée.

En effet, le délai de douze semaines après la conception est le critère essentiel de distinction des deux régimes prévus par la loi: d’une part, la possibilité de l’interruption de grossesse avant la fin des 12 semaines à compter de la conception moyennant le respect de certaines conditions et, d’autre part, l’interdiction de l’interruption de grossesse après ce délai, sauf si des raisons médicales la requièrent. De même, l’obligation qu’elle soit pratiquée par un médecin est essentielle.

En ce qui concerne les conditions relatives au délai de 12 semaines et à l’intervention d’un médecin, la proposition de loi prévoit des sanctions pénales en vue de les faire respecter tant par la femme que par le médecin. Actuellement, les sanctions prévues par les articles 350 et 351 du Code pénal sont de 3 mois à un an de prison et une amende de 100 à 500 euros pour le médecin et d’un mois à un an de prison et une amende de 50 à 200 euros pour la femme. Il convient de sanctionner de la même manière l’auteur de l’intervention qui

uitgevoerd door iemand die geen arts is, dienen dezelfde sancties te worden opgelegd, zo niet staat men toe dat de wet wordt omzeild doordat een beroep wordt gedaan op niet-gekwalificeerd personeel.

De thans toepasbare strafrechtelijke sancties in geval van niet-naleving van de voor medische zwangerschapsafbrekingen vigerende voorwaarden wat de gezondheid van de moeder of het ongeboren kind en het inwinnen van een tweede medisch advies betreft, worden als dusdanig in dit wetsvoorstel opgenomen.

Wat de niet-naleving van de procedureregels betreft, wordt voorgesteld om alleen de arts een sanctie op te leggen. Die regels zijn immers bedoeld om zich te verzekeren van de volledige instemming van de vrouw, door haar te beschermen tegen externe druk en ervoor te zorgen dat ze enige bedenktijd krijgt nadat ze alle informatie heeft ontvangen. Deze regels zijn bestemd voor de artsen, niet voor de vrouw. Wanneer de arts die regels negeert, verzuimt hij zijn plicht om de vrouw te beschermen en moet hij om die reden worden gestraft.

n'est pas médecin puisque celle-ci doit être pratiquée par un médecin, sous peine de permettre le contournement de la loi par le recours à du personnel non qualifié.

Les sanctions pénales, prévues actuellement en cas de non-respect des conditions relatives à la santé de la mère ou de l'enfant à naître ainsi qu'à la demande d'un second avis médical applicables aux IMG, sont reprises telles quelles dans la proposition de loi.

En ce qui concerne le non-respect des règles de procédure, il est proposé de ne prévoir de sanction que dans le chef du médecin. En effet, ces règles sont destinées à s'assurer du consentement plein et entier de la femme en la protégeant contre les pressions extérieures et en lui garantissant un temps de réflexion après avoir été complètement informée. Il s'agit de règles qui s'adressent aux médecins et non à la femme. En ne respectant pas ces règles, le médecin manque à son devoir de protection de la femme et doit à ce titre encourir des sanctions.

Catherine FONCK (cdH)